996.0 EEG VK onder. hand-alg
23-10-'62

De Heer Staatssecretaris.

Betreft: 12e Ministeriële vergadering EEG - Groot-Brittannië

De ontwerp-agenda voor de 12e Ministeriële vergadering EEG - Groot Britannië luidt als volgt :

1) Goedkeuring van de voorlopige agenda.

2) a) goedkeuring van de ontwerp-notulen der 10e Ministeriële zitting;
   b) goedkeuring van de ontwerp-notulen der 11e Ministeriële zitting.

3) Britse binnenlandse landbouw

4) O-rechten

5) India en Pakistan

6) associatie (besloten vergadering)

7) diversen.

sub 1) - goedkeuring van de voorlopige agenda

In de vergadering à Six moet worden gesteld, dat U onder punt 7) (diversen) wilt spreken over de Ministeriële vergaderingen met Noorwegen en Denemarken.

Afgesproken is, dat U langs diplomatieke weg contact zoudt opnemen met de regeringen van beide landen. Dit is inmiddels geschied. Beide landen wensen vóór het einde van het jaar een korte Ministeriële bijeenkomst.

In de vergadering van de Suppléants is gebleken, dat hiertegen van de zijde van Uw collega's van de zes EEG-landen bezwaar bestaat.

© NA, 2.05.118, Buitenlandse Zaken, Blok 2, 1955-1964 (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 20715
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/502751

Het is U bekend, dat Denemarken en Noorwegen aan een spoedige Ministeriële bijeenkomst mede grote waarde hechten in verband met hardnekkige berichten, die erop duiden, dat sommige Lid-Staten van de EEG na de Engelse toetreding de deur willen sluiten voor de andere landen, die om toetreding hebben verzocht.

Indien het niet mogelijk zou zijn Uw collega's te bewegen tot het houden van deze Ministeriële bijeenkomsten, zou door U kunnen worden gesteld, dat in ieder geval een bijeenkomst op Suppléants-niveau dient plaats te vinden.

sub 2)a - goedkeuring notulen 10e Ministeriële zitting

Indien geen wijziging is gekomen in het Franse standpunt, zal Minister Couve de Murville bij dit punt stellen, dat Frankrijk zich niet gebonden acht door de woorden van Uw voorganger, Minister Colombo, betreffende N. Zeeland.

Aangenomen mag worden, dat de Franse Minister zulks op zeer hoffelijke wijze zal doen. Indien verkregen inlichtingen juist zijn, zal Minister Couve de Murville stellen, dat hij omtrent het vraagstuk N.Zeeland eerst een definitief standpunt zal innemen, wanneer hij met concrete voorstellen zal worden geconfronteerd. Indien de Franse Minister een dergelijke opmerking maakt, ware door U zoveel mogelijk discussie omtrent dit onderwerp te vermijden, omdat in zulk een geval de weg vrij zou zijn voor het verstrekken van een opdracht aan de Suppléants tot uitwerking van dergelijke voorstellen.

Indien Minister Couve de Murville echter een meer stroeve houding inneemt, ware m.i. door U te stellen, dat van zijn woorden goede nota is genomen. In ieder geval lijkt het raadzaam een uitgebreide discussie omtrent dit onderwerp in dit stadium te voorkomen.

(Voor de goede orde deel ik U mede, dat ook Nederland een amendement op de betrokken notulen heeft. Dit amendement heeft betrekking op het feit, dat in de notulen wordt gesproken over een associatie-overeenkomst met de Afrikaanse landen, die gebaseerd zou zijn op hoofdstuk IV van het Verdrag. Wij zouden de woorden : "hoofdstuk IV van het Verdrag" willen schrappen. Indien de Franse Minister echter geen opmerkingen over de notulen heeft, omdat hij bij nader inzien de N.Zeeland affaire wil laten lopen, lijkt het ongewenst, dat van Nederlandse zijde om wijzigingen van de notulen wordt gevraagd)

sub 2) b - goedkeuring notulen lle Ministeriële zitting

Geen opmerkingen.

sub 3) Britse binnenlandse landbouw

Ter voorbereiding van het gesprek van de Ministers à Six is door de Suppléants een betrekkelijk uitvoerige nota opgesteld. Deze nota werd U reeds toegezonden door de heer Postumus Meyjes met een korte begeleidende nota.

Zoals de heer Postumus Meyjes U reeds mededeelde, zullen de Ministers tot een beslissing moeten komen, met name voor wat betreft de lengte van de overgangsperiode, die aan Groot Brittannië zal worden toegestaan, zomede betreffende de wijze, waarop het Engelse beleid gedurende de overgangsperiode aan dat van de Europese Gemeenschap zal moeten worden aangepast.

Omtrent dit vraagstuk zijn de meningen van de zes Lid-Staten en de Europese Commissie zeer verdeeld. De Franse delegatie schijnt op dit gebied tot geen enkele concessie bereid. Zij eist, dat Groot Brittannië als einde van de overgangsperiode de datum 31.12.1969 accepteert. Dit betekent, dat Engeland een overgangs-

ook ons standpunt

periode van 6 jaar krijgt, wanneer dit land op 1.1.1964 toetreedt.

Voorts stelt de Franse delegatie, dat Groot Brittannië vanaf het moment van toetreding een landbouwbeleid dient te volgen, dat is gebaseerd op de beginselen van het gemeenschappelijke EEG-landbouwbeleid, m.a.w. men wenst, dat gewerkt wordt met degressieve inkomenstoeslagen, indien deze al worden toegestaan, terwijl men voorts in het inkomen van de Engelse boer een weerspiegeling wil vinden van de marktfluctuaties. In feite gaat de Franse delegatie zelfs verder, omdat zij duidelijk heeft laten blijken, dat Engeland eigenlijk direct het gehele EEG-systeem zou moeten overnemen, waarbij Groot Brittannië dan zou worden toegestaan met consumentensubsidies te werken, teneinde te grote prijsverhogingen voor de consument op te vangen. Daarenboven wenst de Franse delegatie, dat er vanaf het moment van toetreding een zekere mate van toezicht zal bestaan van de zijde van de Europese Commissie.

Vermeld dient te worden, dat de door meer landen aan Engeland gestelde eis, welke inhoudt, dat in ieder gevalvanaf het moment van toetreding een landbouwbeleid dient te worden gevolgd, gebaseerd op de beginselen van het EEG-beleid, nog nimmer in deze vorm door de EEG-Ministers tegenover de Engelse delegatie is gesteld. Hier is dus sprake van een novum. De Engelse delegatie verkeerde tot dusverre in de mening, dat Groot Brittannië zou worden toegestaan haar eigen beleid geleidelijk af te bouwen.

De Europese Commissie leek tot voor kort bereid tot het innemen van een meer soepele houding, met name voor wat betreft de lengte van de overgangsperiode. Gewoontegetrouw heeft de Europese Commissie

zich ook deze keer weer gehaast om op deze soepele houding terug te komen. Zij staat weer geheel en volledig achter het Franse standpunt.

De Benelux-landen lijken ook tot slechts beperkte tegemoetkoming bereid te zijn. Duitsland is bereid redelijke Engelse wensen op voorzichtige wijze te overwegen; de Italiaanse delegatie, die sedert kort over duidelijk politiek geinspireerde instructies beschikt, heeft bij voortduring op de bres gestaan voor het tegemoetkomen aan redelijke Engelse wensen.

Hieraan moet echter worden toegevoegd, dat de EEG tot dusver nog niet met redelijke Engelse wensen is geconfronteerd. Staat enerzijds vast, dat de EEG tot nu toe onvoldoende begrip heeft getoond voor de Engelse moeilijkheden op dit gebied, anderzijds moet worden geconstateerd, dat aan Britse zijde deze problemen te breed worden uitgemeten met als gevolg een houding, waarin door de Britten bepaald wordt overvraagd.

De Engelse delegatie heeft aan de vooravond van deze Ministersconferentie een document over deze problematiek toegezonden aan de regeringen van de Lid-Staten. In dit document staat geen enkele nieuwe gedachte, noch wordt een poging ondernomen om tot een bevredigend compromis te geraken.

De Engelse delegatie stelt, dat het Engelse landbouwbeleid meer afwijkt van de gemeenschappelijke EEG-landbouwpolitiek dan in enige Lid-Staat van de EEG het geval is. Op grond van deze argumenten vraagt Groot Brittannië een langere - en indien niet mogelijk - een op zijn minst gelijke overgangsperiode als die, welke de Lid-Staten van de EEG hebben verkregen, althans voor een aantal producten.

De Lid-Staten van de EEG stellen, dat de moeilijkheden in Engeland niet groter zijn dan in de EEG-landen, waarna men concludeert, dat Engeland eveneens de datum van 31.12.1969 als einde van de overgangsperiode dient te accepteren.

Een discussie over dit punt heeft weinig zin, indien men van EEG-zijde vasthoudt aan het willen hebben van een bewijs, dat zulks voor Groot Brittannië technisch of economisch onmogelijk is. De problemen, die Groot Brittannië op dit gebied moet overwinnen worden bepaald niet veel minder gecompliceerd, wanneer voor hen de overgangsperiode met 1½ jaar wordt verlengd. Van de zijde van de EEG-landen dient echter te worden beseft, dat het voor Groot Brittannië politiek moeilijk te verteren is, wanneer dit land een overgangsperiode krijgt van 6 jaar, welke periode door de EEG-landen zelf werd afgewezen met argumenten, die bepaald niet sterker waren als die, welke de Engelse delegatie gaat hanteren. Het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie luidde immers vorig jaar, dat de EEG-landen een overgangsperiode zouden krijgen van 6 jaar. De Duitse delegatie achtte toen een verlenging een conditio sine qua non voor het totstandkomen van een gemeenschappelijk landbouwbeleid. Aan deze Duitse eis is tegemoetgekomen zonder dat van de Duitsers ooit is gevraagd het bewijs te leveren, dat aanvaarding technisch of economisch onmogelijk zou zijn. Het ging veeleer om de vraag, wat politiek in het binnenland wel of niet te verkopen is en in dit opzicht verschilt de Duitse situatie niet van de Engelse situatie.

Daarbij komt, dat de Lid-Staten van de EEG de datum van 31.12.1969 hebben geaccepteerd, doch dit in de wetenschap, dat de betrokken landbouwregimenten

althans gedurende de eerstkomende jaren, met unanimiteit moeten worden vastgesteld. De Engelse delegatie heeft formeel tot het moment van toetreding weinig of geen invloed op de inhoud van deze reglementen. Er is slechts voorzien in een consultatieprocedure. Wanneer derhalve aan de Engelsen wordt gevraagd de datum van 31.12.1969 te accepteren, rijst op zijn minst de vraag, of het niet billijk zou zijn de Engelsen vanaf heden een grotere invloed te verschaffen bij de vaststelling van de inhoud van de landbouwreglementen.

Overigens moet worden gesteld, dat de economische nadelen, die zouden voortvloeien uit het toestaan aan Engeland van een langere overgangsperiode volledig in het niet vallen bij de nadelen, die op agrarisch gebied zouden ontstaan voor de EEG ingeval Engeland niet zou toetreden. De invoer van agrarische producten in Groot Brittannië is immers groter dan in enig land ter wereld het geval is. In dit verband zij erop gewezen, dat er bepaald een groot verschil kan bestaan tussen hetgeen de heer Heath op een bepaald ogenblik zal willen (moeten !!) accepteren en hetgeen het Engelse parlement zal kunnen aanvaarden.

Belangrijk is de vraag of het overschrijden door Engeland van de termijn van 31.12.1969 er niet toe zal leiden, dat ook in de Lid-Staten (Duitsland en België) geen neiging zal ontstaan om uitstel af te dwingen.

Vaststaat, dat dit gevaar inderdaad bestaat en dit feit met name heeft de Nederlandse delegatie tot de grootst mogelijke terughoudendheid op dit gebied gedwongen.

Ik heb het op prijs gesteld U omtrent deze problematiek zo duidelijk mogelijk in te lichten. Niet omdat ik geloof, dat langs de weg van een verlenging van de overgangsperiode een compromis kan worden bereikt - de houding van de Lid-Staten van de EEG laat hieromtrent geen hoop bestaan -, doch veeleer om aan te tonen, dat een eventuele aanvaarding van 31.12.1969 door Engeland als een uiterst zware concessie van dit land dient te worden beschouwd.

Meer uitzicht op het bereiken van een compromis biedt de door de heer Postumus Meyjes ontwikkelde gedachte, welke uitgaat van een door de Engelsen in beginsel te aanvaarden datum van 31.12.1969.

De gedachte van de heer Postumus Meyjes uitwerkend zou een compromis-voorstel kunnen worden geformuleerd, dat als volgt zou kunnen worden samengevat :

a) Groot Brittannië aanvaardt (in beginsel) 31.12.1969 als einde van de overgangsperiode;

b) Groot Brittannië behoeft niet onmiddellijk het huidige stelsel van "deficiency payments" te verlaten, doch dit land moet wel toezeggen dit systeem zodanig te manipuleren, dat de Britse boeren meer dan voorheen worden blootgesteld aan fluctuaties van de markt, waaraan de producent van het vasteland ook is bloot gesteld. Daarnaast moet Groot Brittannië een toenadering van de prijzen nastreven.

c) Omtrent de wijze, waarop in Groot Brittannië het nationale landbouwbeleid wordt aangepast aandat van de EEG vinden vanaf het moment van toetreding consultaties plaats met de Europese Commissie. Omtrent de resultaten van deze con-

sultaties brengt de Europese Commissie tweemaal per jaar verslag uit aan de Raad.

Na 1.1.1966 kan de Europese Commissie aanbevelingen aan Groot Brittannië doen. Indien omtrent de inhoud van deze aanbevelingen verschil van mening bestaat tussen Groot Brittannië en de Europese Commissie, kan een en ander worden voorgelegd aan de Raad, die met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de aanbevelingen van de Europese Commissie, zomede de door Engeland voorgestelde wijzigingen, kan bekrachtigen.

De Europese Commissie mag na 1.1.1966 tevens voorstellen doen, die Engeland toestaan voor zekere onderdelen van de aanpassing van het Engelse beleid aan dat van de EEG, de datum van 31.12.1969 te overschrijden. Ook zulke voorstellen dienen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen te worden aanvaard door de Raad.

d) De eerste prijsaanpassing voor granen en varkensvlees in Engeland dient zodanig te zijn, dat de richtprijzen voor deze producten in Engeland niet lager zijn dan de laagste richtprijs in de Gemeenschap. Voorzover dit tot te grote lasten voor de Engelse consument zou leiden, kan gebruik worden gemaakt van consumentensubsidies. De verdere aanpassing aan het Europese prijspeil voor deze producten kan geleidelijk geschieden met tijdelijk behoud van degressieve inkomenstoeslagen.

XX

Indien U zich met deze algemene gedachte kunt verenigen, zal een concreet uitgewerkt voorstel door Uw delegatie worden verzorgd, dat op een bepaald ogenblik door U als voorstel van de voorzitter ter tafel zou kunnen worden gebracht.

Verlig met Margin

Het tweede gedeelte van het rapport aan de Ministers bevat een vrij groot aantal problemen, die van minder grote betekenis zijn dan de hierboven genoemde. Het rapport spreekt op dit gebied voor zichzelf.

De Suppléants hebben mij verzocht ditmaal geen verslag uit te brengen over al hetgeen door de Suppléants is besproken. Zij zouden het op prijs stellen, wanneer zou worden volstaan met een korte inleiding van het vraagstuk. Ik zal deze inleiding, die inderdaad zeer kort zal worden gehouden, nog aan U voorleggen.

sub 4) - O-rechten

Met betrekking tot 18 van de oorspronkelijke Britse voorstellen tot het instellen van O-rechten voor 27 industriële producten, zijn nog geen oplossingen gevonden. Vier daarvan moeten in het kader van de discussies over de regelingen ten behoeve van India en Pakistan worden opgelost (cocosmatten, handgeknoopte tapijten, zware jute producten en East-India kips). Voor 7 producten zijn de discussies onder de Zes over (nieuwe) voorstellen nog in voorbereiding (looiextract, dwarsliggers, multiplex, cobaltoxyde, caseïne, zijde en aardolieproducten).

Van de resterende 7 producten komen er 4 op de a.s. Ministerszitting met het Verenigd Koninkrijk aan de orde, t.w. courantenpapier, aluminium, lood en zink, terwijl er voor 3 producten passende oplossingen kunnen worden gevonden, indien de beslissingen omtrent lood, zink en aluminium zijn gevallen, dit in verband met de nauwe onderlinge samenhang (aluminium-oxyde, kunst-corundum en cadmium).

Courantenpapier

Voorgeschiedenis

De Zes hebben vóór het zomerreces aan het Verenigd Koninkrijk aangeboden tariefcontingenten op basis van art. 25, lid 1, onder toevoeging van een verklaring waarin "waarborgen" werden gegeven ten aanzien van de wijze van verlening van de tariefcontingenten, terwijl voorts werd toegezegd, dat na toetreding resp. associatie van de Scandinavische landen nagegaan zal worden of er geen reden is het thans in de EEG geldende regiem te herzien. Tot een tariefverlaging op dit ogenblik was de EEG niet bereid.

Het Verenigd Koninkrijk achtte de verklaring een constructieve bijdrage tot het gesprek, doch onvoldoende zekerheid biedende voor de toekomstige afzet van Canada.

Laatste ontwikkelingen

Bij de hernieuwde discussies in de afgelopen maand bleek, dat het merendeel van de andere Lid-Staten bezwaren had tegen de Nederlandse suggestie om aan het Verenigd Koninkrijk een garantie te geven voor een tariefcontingent ter grootte van de huidige importbehoefte uit derde landen, en wel een garantie, die ook zou gelden na toetreding resp. associatie van de Scandinavische landen.

De bezwaren van de andere Lid-Staten lagen in de eerste plaats in de formele discriminatie, die het geven van de garantie aan het Verenigd Koninkrijk zou betekenen ten opzichte van Duitsland en Frankrijk, die een dergelijke garantie niet bezitten, doch slechts een beroep op art. 25, 1e lid kunnen doen.

In de tweede plaats zagen zij bezwaar tegen de hypotheek, die zou worden gelegd op de onderhandelingen met Scandinavië.

Franse formule

Van de zijde van de Franse delegatie werd een voorstel gelanceerd, dat ten doel heeft de "waarborgen" voor het Verenigd Koninkrijk wat steviger te maken. De Franse delegatie zou dit willen doen door in de verklaring de toezegging op te nemen, dat de regeling, die voor geassocieerde Scandinavische landen zal gaan gelden, zal worden uitgebreid tot Canada. M.a.w. Canada krijgt een toezegging tot nondiscriminatoire behandeling.

Bij dit voorstel dienen de volgende kanttekeningen te worden geplaatst :

a) De Fransen gaan ervan uit, dat er ten aanzien van de te associeren Scandinavische landen een byzondere regeling voor de papiersector zal worden getroffen, een regeling, die ofwel het vrije verkeer in deze sector zal inperken, danwel neerkomt op de handhaving van een zeker binnenrecht tegenover Scandinavië.

b) De gelijke behandeling van Canada zal worden afgestemd op de te associeren Scandinavische landen. Noorwegen als eventueel toetredend land zal een gunstiger regeling kunnen krijgen.

Denemarken ?

c) Het Franse voorstel heeft, naast de verdienste van een heel concrete toezegging van non-discriminatie, twee bezwaren.

1) de gelijke behandeling sluit de mogelijkheid uit uitsluitend aan het Verenigd Koninkrijk een tariefcontingent voor importen uit Canada te geven, iets wat èn vanuit ons gezichtspunt èn vanuit het gezichtspunt van Canada voordelen kan bieden.

2) men legt een niet te aanzienlijke hypotheek op de onderhandelingen over de associatie van de Scandinavische landen.

d) Tenslotte zij opgemerkt, dat de Franse formule aantrekkelijk lijkt, maar in hoeverre zij dat ook is, hangt geheel af van de regeling, die met de associerende Scandinavische landen wordt getroffen.

Commissie-voorstel

De Commissie heeft een voorstel ingediend, waarin eenwat andere benadering is gevolgd. In haar voorstel zullen ingeval van associatie van Scandinavische landen passende maatregelen worden getroffen met betrekking tot de Canadese exporten.

Met deze formule voorkomt men de bezwaren tegen het Franse voorstel, doch daar staat tegenover, dat de tekst wel uitermate vaag is en daardoor bepaald moeilijker verkoopbaar aan het Verenigd Koninkrijk en Canada, ook al zou het uiteindelijke resultaat van de toepassing van de Commissie-formule wellicht gunstiger zijn dan dat van de Franse formule.

Aluminium

Voorgeschiedenis

Evenals bij lood en zink stond Nederland met betrekking tot het door de Zes in te nemen standpunt min of meer geisoleerd.

In een bepaald stadium van de onderhandelingen lagen drie voorstellen op tafel :

a) een voorstel van de Commissie, dat inhield, dat tariefverlaging moet worden doorgevoerd,

met gelijktijdige afschaffing van alle tariefcontingenten, dus ook het tariefcontingent, dat Nederland tijdens de G-lijst onderhandelingen heeft verkregen. De Commissie indiceerde daarbij een recht, dat zou moeten liggen tussen 3 en 5%.

b) Een tweede voorstel hield in, dat de nationale tariefcontingenten zouden verdwijnen, doch dat in plaats daarvan een gemeenschappelijk tariefcontingent zou worden gehanteerd. Dit voorstel was voor Nederland al even onaanvaardbaar.

c) Het derde voorstel hield in, dat ook aan het Verenigd Koninkrijk een tariefcontingent zou worden verleend. Daarbij bestond verschil van mening over de omvang van dit tariefcontingent. Nederland was van mening, dat de omvang gelijk zou moeten zijn aan het totaal van de behoeften van Groot Brittannië. Andere landen waren van mening, dat dit tariefcontingent in relatie zou moeten staan met de voorzieningsmogelijkheden in de EEG.

In dit verband wijs ik erop, dat er verschil van mening in de EEG bestaat over de inhoud van het G-lijst protocol, waarin het tariefcontingent voor aluminium is geregeld. De Europese Commissie en andere Lid-Staten zijn van mening, dat reeds in dit G-lijst protocol staat, dat rekening moet worden gehouden met de voorzieningsmogelijkheden uit de EEG. Nederland is van mening, dat ons land krachtens dit protocol formeel het recht heeft invoer voor de gehele behoefte uit derde landen te effectueren, waarbij er hoogstens met ons te praten zou vallen ingeval binnen de Gemeenschap ruw aluminium van dezelfde kwaliteit en tegen de zelfde prijs zou worden aangeboden.

Ik heb indertijd een compromis-voorstel gelanceerd, dat de drie voorstellen combineerde. Dit voorstel kwam in het kort op het volgende neer :

a) De EEG verplicht zich in de Kennedy-onderhandelingen tot een tariefverlaging voor aluminium tot 5% (huidig recht 9, tariefcontingent à 5%) op basis van volledige reciprociteit.

b) Indien geen reciprociteit wordt verkregen, zal aan het einde van de overgangsperiode sprake zijn van een gemeenschappelijk tariefcontingent.

c) In afwachting daarvan en bij ontbreken van reciprociteit krijgt Engeland een tariefcontingent voor zijn gehele behoefte (Dit voorstel is niet aanvaard, het heeft echter wel de sympathie van b.v. de Europese Commissie en België.)

De werkgroep heeft gedurende de laatste dagen voorgesteld, dat het G-lijst protocol voor aluminium van kracht zou worden voor Groot Brittannië; de interpretatie van dit protocol zou dan naar de toekomst worden verschoven. Dit is een aantrekkelijk voorstel, omdat het in ieder geval discriminatie jegens Engeland vermijdt. In de kring van Suppléants werd echter geen overeenstemming bereikt.

Het woord is thans aan de Ministers.

Lood en Zink

Ten aanzien van lood en zink heeft de Commissie een voorstel uitgewerkt, dat de instemming heeft van 5 Lid-Staten (Nederland is tegen). Het voorstel komt in het kort op het volgende neer :

a) onmiddellijke realisatie van de gemeenschappelijke markt op het ogenblik, dat het Verenigd Koninkrijk tot de Zes toetreedt, m.a.w. volledige afschaffing van onderlinge rechten onder gelijktijdige instelling van het buitenrecht.

waarom

b) voortzetting van het isolement van de Italiaanse markt.

c) creatie van een subpositie in het douanetarief voor "plomp d'oeuvre", dat bestemd is voor verdere raffinage met een recht van 0.

d) opschorting van het douanetarief, indien de prijzen een redelijk niveau hebben bereikt.

e) opheffing van nationale tariefcontingenten.

f) blijvende toepassing van de regelen van het Verdrag van Rome (o.a. art. 28, vrijwaringsclausules, etc.).

Van Nederlandse zijde werd bepleit, dat de Engelsen een tariefcontingent zouden krijgen met een recht van 0 voor hun gehele behoefte aan lood en zink.

In de houding van de verschillende delegaties is geen verandering gekomen. Mijnerzijds is er echter wel op gewezen, dat het voorstel van de Europese Commissie onduidelijk is, omdat zal blijken, dat niemand het eens is over wat verstaan moet worden onder een redelijk prijsniveau.

Waarschijnlijk zal de Commissie in de komende Ministeriële vergadering haar voorstel nader preciseren door te stellen, dat uitgegaan moet worden van het prijsniveau, dat tijdens de afsluiting van het G-lijst protocol bestond. Men zal daaraan, indien de berichten juist zijn, toevoegen, dat in de prijsrange, die wordt bepaald door de limites van x % boven dit prijsniveau en x % beneden dit prijsniveau, sprake zal zijn van een tariefcontingent voor Nederland en Engeland. Bij een prijs, die kleiner is dan het betrokken prijsniveau verminderd met x %, zal voor alle landen een recht gelden, terwijl bij

een prijsniveau, dat hoger ligt dan dat, hetwelk bestond bij de afsluiting van het G-lijst protocol, vermeerderd met x%, het recht zal worden opgeschort.

Ook over dit onderwerp zullen de Ministers zich moeten uitspreken.

sub 5 - India en Pakistan

Op de laatste Ministerszitting met het Verenigd Koninkrijk vóór de zomer werd overeenstemming bereikt omtrent een groot aantal regelingen met betrekking tot de exporten van India en Pakistan naar de vergrote EEG. Besloten werd tot

- het spoedig afsluiten van een "comprehensive trade agreement";
- een "garantie"-regeling voor de katoentextiel;
- een regeling voor de jute-producten;
- een soepele décalage (vertraagde aanpassing aan het buitenrecht) voor de industriële exporten van India en Pakistan, waarvoor rechtenverlaging niet was voorgesteld resp. werd geweigerd;
- eenzelfde décalage voor een lijst van verwerkte landbouwproducten vallende onder het Landbouwhoofdstuk van het EEG-Verdrag (art. 38);
- nulrechten voor 2 industriële producten (cricket- en polomateriaal);
- verlaging resp. schorsing van het recht voor een aantal tropische producten, die niet van belang zijn voor de geassocieerde Afrikaanse gebieden (o.a. thee).

In de verklaring,die de Lord Privy Seal tijdens de lle Ministeriële bijeenkomst heeft afgelegd, werd ten aanzien van India en Pakistan gesteld, dat deze landen er bij de Britse regering sterk op hadden aangedrongen, dat de besprekingen betreffende het "comprehensive trade agreement" onmiddellijk na de

toetreding van Engeland zouden aanvangen. Bovendien werd gesteld, dat de toepassing van invoerrechten in Groot Brittannië ten opzichte van India en Pakistan zouden moeten worden opgeschort. tot na het totstandkomen van dit "comprehensive trade agreement".

De heren Hallstein en Wormser waren van mening, dat het hier een Brits verzoek tot heronderhandeling betrof. Volgens beide heren zou het aanvaarden van heronderhandelingen over punten, waaromtrent reeds overeenstemming was bereikt, zeer ernstige repercussies hebben.

In de kring van de Suppléants is allereerst en met succes getracht de woorden van de heer Heath een juiste interpretatie te geven. Met de Engelse delegatie is volledig overeenstemming bereikt over de volgende verduidelijking:

a) de Britse regering verzoekt niet om heronderhandelingen;

b) de Britse regering heeft ten overstaan van de regeringen van India en Pakistan een uiteenzetting gegeven omtrent het bereikte accoord.

c) deze uiteenzetting heeft in India en Pakistan een betrekkelijk scherpe reactie teweeg gebracht.

d) gezien deze scherpe reactie zouden de Lid-Staten, tezamen met Engeland, kunnen overwegen of het politiek gewenst is een meer tegemoetkomende houding tegenover India en Pakistan in te nemen.

e) De Britse regering heeft een aantal suggesties op tafel gelegd, waarvan gebruik kan worden gemaakt, indien de regeringen van de zes landen het inderdaad politiek gewenst achten een grotere tegemoetkomendheid te betrachten.

f) zowel de Britse regering als de regeringen van de zes Lid-Staten zijn het er over eens, dat het een zeer bedenkelijke zaak zou zijn, wanneer Engeland of een der Lid-Staten om heronderhandeling zou verzoeken over enig punt, waaromtrent tot dusver overeenstemming is bereikt.

Het lijkt ons van gewicht ten aanzien van dit probleem een duidelijke situatie te scheppen, omdat het thans voor de Franse regering zeer moeilijk zal zijn om op de zaak N.Zeeland terug te komen.

Formeel weet de Britse regering niets van hetgeen zich tussen de zes Lid-Staten heeft afgespeeld. Wanneer de EEG thans op gedane toezeggingen terugkomt, kan de Britse regering erop wijzen, dat er overeenstemming bestaat over het voeren van heronderhandelingen en het lijdt geen twijfel, dat het terugkomen op N.Zeeland voor de Britten zou betekenen, dat de EEG om heronderhandeling zou verzoeken.

Voorts is door de suppléants overleg gepleegd over de vraag of het inderdaad politiek gewenst is tegenover India en Pakistan een meer soepele houding in te nemen. Alle landen zijn bereid om onmiddellijk na de toetreding van Engeland onderhandelingen te beginnen over het "comprehensive trade agreement". De Engelse delegatie heeft een conceptverklaring over dit punt opgesteld, die nog niet door de zes landen is besproken, maar welke wellicht aanvaardbaar zal blijken.

Voor Frankrijk was daarmede de grens bereikt. Andere landen zijn in meerdere of mindere mate bereid iets verder te gaan, ofschoon bij sommige van deze landen gedurende de laatste dagen weer een verminderde bereidheid viel te constateren.

Vaststaat inmiddels, dat geen enkel land bereid is het verzoek van India en Pakistan tot opschorting van het gehele tarief in Engeland ten opzichte van deze landen integraal in te willigen. Met name bestaat groot bezwaar tegen een uitstellen van de eerste aanpassing door Engeland voor katoentextiel. Het heeft reeds veel moeite gekost om de huidige regeling door alle Lid-Staten aanvaard te krijgen.

In principe staan een drietal mogelijkheden open, die economisch geen ernstige repercussies voor de EEG zullen hebben.

a) opschorting voor bepaalde categorieën van producten

Bij een discussie over de categorieën, waarvoor de opschorting zou moeten gelden zal men het onder de Zes wel heel moeilijk eens worden, tenzij men zou voorstellen de opschorting van aanpassing te beperken, b.v. tot die producten, waarvoor een tariefverlaging afgewezen is (het lijstje glycerine, sportartikelen en nog enkele andere - volstrekt onbelangrijke - producten). Het belang van een dergelijk aanbod is echter miniem.

b) beperking van de eerste aanpassing tot een peil, waarop de rechten slechts symbolische betekenis hebben (1% voor grondstoffen, 2% voor halffabrikaten, 3% voor eindproducten).

Dit alternatief lijkt beter haalbaar, al zullen ook in dit geval bepaalde uitzonderingen moeten worden gemaakt, en wel in ieder geval voor de textielsector. Voor het restant van de industriële producten heeft het aanbod dan weliswaar feitelijk niet veel meer om het lijf, omdat men slechts in enkele gevallen met de 1,2 resp. 3% lager uitkomt dan met de 15% aanpassing, maar het aanbod heeft dan althans een behoorlijke psycho-

logische waarde.

Voor de landbouwproducten geldt hetzelfde (alleen bij de ongegiste vrüchten- en groentesappen betekent de 3% een duidelijke verlaging van het recht). Daar staat tegenover dat aanvaarding van dit systeem de indruk wekt, alsof de EEG bereid zou zijn op allerlei posten tariefverlagingen te overwegen in het kader van de onderhandelingen over de handelsovereenkomsten, een indruk, die nooit waargemaakt zal worden. Van de zijde van het Ministerie van Landbouw is men bovendien huiverig voor een precedentswerking, in die zin, dat de Denen e.d. uit deze regeling een claim zouden kunnen afleiden voor soortgelijke tegemoetkomingen in de landbouwsector voor de periode van de onderhandelingen over toetreding, resp. associatie.

c) Alsnog besluiten tot verlaging van tarieven, waarvoor dit tot dusverre geweigerd werd. Hiervoor komen dan een zevental industriële posten (glycerine, etc.) en een lijstje van landbouwproducten in aanmerking. Tot dusverre heeft de Franse delegatie zich echter hardnekkig verzet tegen een studie van deze mogelijkheid.

Mocht het voorstel van de symbolische rechtenheffing niet haalbaar blijken, dan zou voorgesteld kunnen worden, dat de Suppléants van de Zes nogmaals nagaan voor welke producten alsnog verlagingen aan het Verenigd Koninkrijk aangeboden zouden kunnen worden.

Voor de goede orde wijs ik erop, dat er tot dusverre nog een aantal openstaande punten waren.

Openstaande punten

De volgende punten bleven destijds nog onbeslist :

- eventuele verlaging van de invoerrechten op 4 belangrijke industriële producten (zware jute, handgeknoopte tapijten, cocosmatten en East India Kips), alsmede op gebleekte gomlakken en handgeweven producten.
- eventuele rechtenverlaging voor een aantal tropische producten, die ook voor de Afrikaanse geassocieerde landen van belang zijn (o.a. koffie, cacao en tabak).
- eventuele rechtenverlaging voor een aantal verwerkte landbouwproducten.

Van de zojuist genoemde openstaande punten zal op de a.s. Ministerszitting alleen de eerste behandeld kunnen worden, omdat de beide andere nog in studie zijn.

Tariefverlagingsvoorstellen t.a.v. de 4 belangrijke industriële producten.

Oorspronkelijk leek het erop of de diverse delegaties niet bereid waren verder te gaan dan tot het afleggen van een verklaring, inhoudende, dat in het kader van de onderhandelingen met India en Pakistan over het "comprehensive trade agreement" ook gesproken zou kunnen worden over verlaging van de rechten op handgeknoopte tapijten, cocosmatten, zware jute producten en East India Kips (t.a.v. de Kips werd reeds een verlaging van 9 tot 6 % overeen gekomen.).

Later bleek men echter bereid alvast op de onderhandelingen over het "comprehensive trade agreement" vooruitlopend een gebaar te maken in de vorm van een onmiddellijke gedeeltelijkerechtenopschorting om zodoende India en Pakistan van onze goede wil te overtuigen. De beslissing hieromtrent

is uitdrukkelijk aan de Ministers voorbehouden. De Suppléants hebben zich echter bereid verklaard unaniem aan te bevelen, dat voor de tapijten, cocosmatten, zware jute producten en East India Kips, het recht voorlopig wordt opgeschort met 20% (voor East India Kips zou dit tarief dan moeten worden afgerond tot 4%) als de Engelsen accoord gaan met de omschrijving, die door ons is voorgesteld voor een subpost. /

Voorzover het producten betreft, die alleen van belang zijn voor India en Pakistan zal de opschorting gelden tot nà de onderhandelingen omtrent het "comprehensive trade agreement". Voor producten, die ook derde landen interesseren, zal de opschorting gelden tot na afloop van de Kennedy tariefonderhandelingen.

Tariefverlagingen op gebleekte gomlakken en handgeweven producten.

Ten aanzien van het laatste product hebben de Zes zich in beginsel bereid verklaard tot een 0-recht mits het douane-technisch mogelijk zou zijn een onderscheid te maken met machine geweven producten. Het onderzoek dienaangaande is nog niet beëindigd; derhalve kan nog geen beslissing worden genomen.

Voor de gebleekte gomlakken is men het binnen de Zes in feite eens over een 0-recht. Frankrijk wenst alleen nog eerst enkele gegevens te ontvangen, alvorens zich definitief accoord te verklaren.

Aanvullende Engelse verzoeken tot 0-rechten

1. Essence de lemon grass

Vier delegaties zijn bereid gunstig op het Engelse verzoek te adviseren. De Franse en Italiaanse delegaties hebben een reserve gelegd, de laatstgenoemde omdat zij haar instemming koppelt aan een tariefverlaging voor ricinus- en lijnolie.

2. Ricinus- en lijnolie

Wij herinneren eraan, dat deze producten voorwerp van onderhandeling zijn geweest op basis van de G-lijst. Om deze reden en omdat er een restrictief systeem bestaat in sommige productielanden voor de uitvoer van de grondstoffen (zaden) is de indruk, dat de meeste delegaties het Engelse verzoek niet kunnen overnemen. Bovendien hebben de Beneluxlanden nog kwantitatieve beperkingen voor deze oliën om de eerdergenoemde reden.

Op het niveau van de werkgroep zal aan de hand van nadere Engelse inlichtingen het recht voor deze oliën nog aan een verdere beschouwing worden onderworpen.

sub 6 - associatie (beperkte zitting)

Onder dit punt zal Minister Colombo in zijn kwaliteit van voorzitter van de E.A.M.A.-Raad verslag uitbrengen over de conferentie met de Afrikaanse landen, die dezer dagen plaatsvindt.

Voorts zal Minister Heath waarschijnlijk mededeling doen over mogelijke associaties van zelfstandige Afrikaanse Gemenebest-landen.

Aan de Engelse delegatie is reeds medegedeeld, dat het wellicht voor de Ministers van de zes EEG-landen moeilijk zal zijn onmiddellijk stelling te nemen.

sub 7 - diversen

Behalve het in het begin van deze nota gestelde met betrekking tot Denemarken en Noorwegen, heb ik geen opmerkingen.

23.10.1962